

Proces-verbaal
Working Group Belgian Grid (WG BG)
14/11/2019

AANWEZIG

W. Aertsens (INFRABEL)
X. Coppin (FEBEG)
N. Haaker (BRUGEL)
S. Harlem (FEBEG)
E. Mees (CREG)
J. Mortier (RWE)
J. Robbelein (FOD ECONOMIE)
M. Van Bossuyt (FEBELIEC)
J. Waignier (FEBEG)
F. Vanwysberghe (FEBELIEC)

D. Zenner (Voorzitter)
N. Bragard, T. Gerard R. Dufour, R. Vande Zande en E. Heerinckx (ELIA)

AFWEZIG

M. Malbrancke (SYNERGRID)

AGENDA

- 1. Goedkeuring van het proces-verbaal van de vergaderingen 5 april, 22 mei en 10 september 2019**
- 2. Implementatie Federaal Technisch Reglement (FTR)**
 - 2.1. Substantial modernisation
- 3. Capaciteitsreservering in het kader van een CRM**
- 4. Mvar: T&C VSP**
- 5. Diversen**
 - 5.1. Volgende vergaderingen van WG Belgian Grid in 2020

PROCES-VERBAAL

- 1. Goedkeuring van het proces-verbaal van de vergaderingen 5 april, 22 mei en 10 september 2019**

De Voorzitter van de WG Belgian Grid opent de vergadering, excuseert zich voor de vertraging wat de verslagen betreft. ELIA zal deze zo snel mogelijk ter beschikking stellen van de leden. Nadien overloopt de Voorzitter van de WG Belgian Grid de agenda van de vergadering.

FEBELIEC zou graag een agendapunt toevoegen, namelijk: het toegangscontract en in het bijzonder de drop-off procedure. De drop-off procedure i.h.k.v. het toegangscontract staat inderdaad niet op de agenda zegt de Voorzitter van de WG Belgian Grid. Binnen ELIA werken we momenteel aan een globale nota. Het is de bedoeling dat we deze met een aantal marktpartijen bilateraal gaan afstemmen en vermoedelijk, wellicht op de volgende WG Belgian Grid kunnen we de eerste bevindingen hieromtrent bespreken.

2. Implementatie Federaal Technisch Reglement (FTR)

ELIA presenteert de principes welke gehanteerd zullen worden om een advies te formuleren omtrent een substantiële modernisatie. Meer specifiek, hoe deze in de praktijk zullen toegepast worden en dit zowel voor productie als voor 'demand'. Daarom wordt even stil gestaan bij het wettelijk kader, de procedure voor en na de inwerkingtreding van het FTR en bij de volledige en partiele modernisatie.

FEBELIEC stelt dat het niet logisch is, indien de stator en de rotor vervangen wordt om volledig compliant te moeten zijn. ELIA zegt dat dit te vergelijken is met de convertor van een productie-eenheid en indien die vervangen wordt, een volledige compliancy gesteld wordt. Vandaar de mening dat indien de stator en de rotor vervangen worden, de betrokken productieinstallatie ook 'full' compliant dient te zijn. INFRABEL verwijst hierbij naar dezelfde redenering voor de inventor van kleine PV-installaties. De Voorzitter van de WG Belgian Grid geeft aan dat ELIA dit nogmaals zal bekijken en een nieuw voorstel zal maken voor deze specifieke elementen.

Volgens FEBELIEC komt er pas discussie wanneer het over een partiele modernisatie zal gaan. De vraag zal dan zijn, wat of beter gezegd welk(e) onderdeel(onderdelen) moet(en) compliant zijn en wat niet? De Voorzitter van de WG Belgian Grid zegt dat het antwoord in de detailstudie zal staan. Het is de bedoeling van ELIA om in de studie heel duidelijk aan te geven wat "de concrete verwachtingen" zijn voor de betrokken eenheid. In die studie zullen we aangeven wanneer het om "full modernisation" of om "partial modernisation" gaat en definiëren wat dit exact inhoudt met de daar bijhorende gevolgen. FEBELIEC vraagt of die studie aan de CREG wordt voorgelegd? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt positief. De CREG zal daar inderdaad een oordeel over moeten vellen.

INFRABEL zegt dat je in een gesloten distributienet ook een achterliggend toegangspunt kan hebben en vraagt hoe dat zal worden geregeld? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat het voor hem heel duidelijk is dat hier de CDS-operator ook een bepaalde rol heeft in het proces van de substantiële modernisatie. INFRABEL maakt duidelijk dat ze daar niet verantwoordelijk voor wil zijn. De Voorzitter van de WG Belgian Grid verwacht dat INFRABEL als CDS-operator een oordeel velt wanneer er al dan niet een impact is bij een substantiële wijziging van een achterliggend toegangspunt in zijn net. Een aanvraag voor een substantiële modernisatie is in eerste instantie een oordeel dat elke netbeheerder/CDS-operator gaat moeten maken. De Voorzitter stelt dat de praktijken uitwijzen dat de netgebruikers waar ELIA mee te maken heeft zeer goed weten wanneer ze iets moeten aanmelden bij ELIA (op het niveau van projecten en installaties die een mogelijke impact kunnen hebben). De zaken die vandaag de dag een impact hebben op het net worden aangemeld. Dit is gebleken uit de studies die we gedaan hebben over de jaren heen.

INFRABEL vindt de formulieren die vandaag gebruikt worden veel te zwaar en ingewikkeld. De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat er een aantal zaken zijn die ELIA kan doen om hieraan tegemoet te komen. De Voorzitter van de WG Belgian Grid neemt het mee in de analyse.

INFRABEL vraagt zich af of de koppeling met Type A, B, C en D impliceert dat je kijkt naar het aansluitingspunt op een gesloten distributienet? In de situatie dat je vijf omvormers hebt waarvan er 1 moet vervangen worden – wat betekent dit dan? Ben je dan maar compliant op één deel van de installaties? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat men dan inderdaad niet full compliant is in het aansluitingspunt. Je zit wel met een partiele modernisatie voor 1/5 van de omvormers. Namelijk dat stuk dat vervangen werd aan de installatie zal wel degelijk moeten voldoen aan de nieuwe 'requirements'.

INFRABEL vraagt zich af wat er in andere landen aangegeven dient te worden, bijvoorbeeld welke informatie over de productie-eenheden moet worden doorgegeven. De Voorzitter van de WG Belgian Grid verzekert dat ELIA in haar aanpak altijd de ambitie heeft om zo pragmatisch mogelijk te werk gaan. We kiezen in België voor een zeer geleidelijke evolutie. Wat de netcode RfG betreft, hebben we ons sterk laten inspireren over hoe het er in Frankrijk aan toe gaat.

INFRABEL geeft aan richtlijnen nodig te hebben. Zodat ze weet wat ze moet vragen aan haar achterliggende netgebruikers. De Voorzitter van de WG Belgian Grid zegt dat ELIA een aantal richtlijnen

naar voor wil brengen voor de netgebruikers die op het ELIA-net aangesloten zijn. Niets houdt INFRABEL tegen om als CDS-operator het geheel of een deel hiervan mee te nemen naar haar netgebruikers.

Volgens FEBELIEC gaan er veel dossiers op de tafel bij de CREG terecht komen.

INFRABEL vraagt of de 20% - 30% ten aanzien van het vermogen gezien dient te worden ten opzichte van het vermogen dat opgenomen is in het aansluitingscontract of wat effectief geïnstalleerd is? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat dit ten aanzien van het geïnstalleerd vermogen is.

FEBELIEC wenst een voorbeeld toe te lichten: je hebt tien windmolens en je zet er drie windmolens bij, dan moet je ineens met die drie nieuwe windmolens ervoor zorgen dat alle dertien windmolens aan alle voorwaarden voldoen? Daardoor zullen dat drie erg dure windmolens worden. Het wordt zelfs nog erger wanneer je van type verandert en je daardoor in een type D terecht komt. Of laat ons zeggen wanneer je van B naar C gaat. Ineens moet je dan met alles compliant zijn. Volgens FEBELIEC zorgt dat voor een bijkomende rem, want ofwel ga je een aparte aansluiting aanvragen voor die drie windmolens ofwel zal het project niet verwezenlijkt worden. FEBELIEC heeft dit op Europees niveau al tien keer aangekaart en zal dit in de toekomst blijven aankaarten. De Voorzitter van de WG Belgian Grid herinnert FEBELIEC eraan dat het hier gaat om voorwaarden en bepalingen waar ELIA een invulling aan probeert te geven, een invulling die volgens ELIA aan de minimalistische kant is, maar we vinden het toch noodzakelijk om enkele guidelines naar voor schuiven.

FEBELIEC gaat ervan uit dat ELIA een heel aantal dossiers op de tafel van de CREG gaat leggen en herinnert iedereen eraan dat hiermee een enorme maatschappelijke kost gepaard kan gaan!

FEBEG meent dat het probleem zich voor doet omdat er steeds een interpretatie noodzakelijk is van verschillende situaties waardoor je mogelijks in een arbitrair systeem terecht komt. Het probleem stelt zich in het feit dat je twee manieren hebt om 'partial' te gaan interpreteren, namelijk dat je maar aan een aantal verplichtingen moet voldoen voor de hele installatie of dat je voor bepaalde onderdelen volledig compliant moet zijn.

Volgens FEBELIEC is het altijd een arbitraire beslissing in die zin dat de CREG altijd het laatste woord heeft. De CREG gaat voor sommige dossiers misschien sneller trancheren dan voor anderen, maar uiteindelijk blijft het altijd een arbitraire beslissing.

De Voorzitter van de WG Belgian Grid geeft aan dat de argumenten van de leden gehoord worden en dat deze zullen worden meegenomen.

FEBELIEC geeft een ander voorbeeld: namelijk de vervanging of de herstelling van een glasoven. Gaat het dan over een "minor change", een "significant change"? Moet er dan een modernisatiestudie worden uitgevoerd? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat wanneer je een productielijn op uw site gaat vervangen, je niet bij ELIA komt aankloppen. Een productielijn vervangen is geen "minor change", noch een "significant change". Dat is iets totaal losstaand.

Als conclusies belooft de Voorzitter van de WG Belgian Grid om de aangehaalde punten en argumenten mee te nemen.

Tot slot stelt INFRABEL de documenten over de general requirements niet terug te vinden op de ELIA-website. De secretaris van de WG Belgian Grid antwoordt dat we zullen nakijken of er iets verkeerd is gelopen bij de overzet naar de nieuwe website.

3. Capaciteitsreservering in het kader van een CRM

ELIA presenteert de aanpassingen die zij wenst door te voeren aan haar nota omtrent de capaciteitsreservatie, na de geuite bemerkingen, commentaren en discussies tijdens de laatste WG Belgian Grid.

De Voorzitter van de WG Belgian Grid geeft aan dat ELIA een oplossing heeft trachten te zoeken voor de enkele terecht en prangende vragen die werden gesteld tijdens het laatste overleg en dat dit geen

eenvoudige oefening was. Heel belangrijk voor Elia is dat wanneer ervoor gekozen wordt om niet deel te nemen aan de CRM, ELIA de zekerheid wenst dat het project wel degelijk gerealiseerd zal worden. Daarom wordt er aan een mechanisme van een soort van bankgarantie gedacht. We hebben echter moeten vaststellen dat hetgeen we tot nu toe voorzien hadden technisch niet helemaal sluitend is. We proberen tot een oplossing te komen en denken dat de algemene principes die we naar voor schuiven een potentieel antwoord kunnen bieden. De exacte bewoording en scope kunnen eventueel nog gefinetuned worden.

FEBEG vraagt of je uiteindelijk één bankgarantie voor verschillende contracten zal hebben? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat indien je kiest om een project buiten de CRM te ontwikkelen en daarna beslist om uiteindelijk toch binnen de CRM het project te gaan realiseren dan zal je met een bankgarantie zitten binnen dat CRM-kader. De manier om de bedragen te bepalen gaat identiek hetzelfde zijn. De intentie is om geen dubbele bankgarantie te hebben (één in kader van het aansluitingscontract en één in kader van het CRM-contract). We moeten inderdaad nog kijken of het ene "matched" met het andere. FEBEG geeft aan dat het moment van activatie van de bankgarantie verschillend zal zijn.

INFRABEL vraagt of het principe van de bankwaarborg gelinkt is aan het aansluitingscontract? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt bevestigend. INFRABEL vraagt zich ook af of de bankwaarborg gelicht wordt op het moment dat het project gerealiseerd is? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt opnieuw bevestigend, maar maakt duidelijk dat het ook tussentijds kan worden gelicht indien er bepaalde 'milestones' worden gerealiseerd. INFRABEL vraagt: moet het dan niet eerder gericht zijn aan de aansluitingsaanvraag en niet aan het aansluitingscontract? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat het gericht is aan de aansluitingsaanvraag, maar het wordt finaal ondertekend op het moment dat er ook een aansluitingscontract wordt ondertekend. INFRABEL vraagt wat er gebeurt wanneer je een contract hebt met een bijkomende productie-eenheid die je wilt aansluiten. De Voorzitter van de WG Belgian Grid stelt dat er dan een nieuwe Bijlage 8 van het aansluitingscontract zal worden ondertekend. INFRABEL vraagt of die Bijlage 8 pas opgesteld wordt nadat de bestelling geleverd is? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat wanneer je de installatie besteld er ook een voorstel van een aangepaste Bijlage 8 wordt opgestuurd.

De Voorzitter van de WG Belgian Grid zegt dat we van in begin duidelijk willen stellen dat ELIA geen bankgarantie gaat vragen voor een verbruiksinstallatie die het aansluitingscontract zou willen gaan tekenen aangezien we daar de noodzaak niet van in zien. De idee achter de bankgarantie is om een "capacity withdrawl" tegen te gaan en dus te gaan verhinderen dat een ander zijn project kan realiseren. De Voorzitter van de WG Belgian Grid denkt dat te verantwoorden gezien de context van de huidige situatie en de oplossing die we zoeken.

INFRABEL vraagt zich af wie die bankwaarborg moet betalen? De netgebruiker kan iemand anders zijn dan diegene die de installatie bouwt en ook nog iemand anders dan diegene die gaat deelnemen aan de CRM. De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat indien je een project wenst te realiseren buiten de CRM het altijd diegene zal zijn die het aansluitingscontract tekent die in de lead zal zijn. INFRABEL gaat verder dat als er een achterliggende installatie op een CDS zit, dan zou je aan de CDSO een bankgarantie vragen? FEBEG stelt dat dit op zich geen probleem hoeft te zijn, maar het is wel een aandachtspunt, want het zou kunnen dat je in een dergelijke situaties twee bankgaranties moet creëren tussen alle betrokken partijen.

FEBEG geeft het voorbeeld van twee verschillende entiteiten die een rol spelen in een project dat deelneemt aan de CRM, namelijk de ene vraagt de aansluiting aan en de andere biedt aan. De Voorzitter van de WG Belgian Grid reageert hierop dat wanneer je deelneemt aan een CRM je de bankgarantie pas gaat aangaan op het moment dat hij geselecteerd is, terwijl de andere (buiten de CRM) dat ook gedaan heeft in het aansluitingscontract.

FEBEG geeft aan dan je soms vroegtijdig wordt verplicht om reeds een aansluitingscontract te tekenen omwille van de doorlooptijden.

FEBELIEC merkt op dat de vooropgestelde bankgarantie totaal niet de kost dekt die het systeem heeft. De Voorzitter van de WG Belgian Grid herkent dit en zegt dat het een evenwicht vinden is. Wanneer je

een zodanig zware penaliteit gaat instellen dan ga je de kost van het project zelf ook gaan opdrijven. De penaliteit moet bijgevolg niet noodzakelijkerwijs de volledige kost gaan dekken. Het is een stok achter de deur. De eerste intentie is om het project te realiseren.

INFRABEL vraagt zich af of dat niet voor problemen zorgt en specifiek m.b.t. de manier waarop ELIA die bankwaarborg gaat berekenen.

INFRABEL zegt dat ELIA eigenlijk via het aansluitingscontract een bankgarantie gaat vragen die niets te maken heeft met de aansluiting. De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat dit niet totaal correct is. Er kan een link gemaakt worden met de kosten voor de aansluiting en andere gemiste inkomsten. Momenteel is het ook zo dat dit de beste piste is die we zien om een antwoord te vinden om de capacity withdrawl. FEBEG zegt dat een bankgarantie slechts noodzakelijk is wanneer er doelbewust capaciteit zou worden achtergehouden. INFRABEL laat weten dat ze zeker geen probleem heeft met het principe, maar dat ze het juridisch gevaarlijk vindt.

Voor FEBEG is het vooral belangrijk dat er over de uitsluitingsmogelijkheden wordt nagedacht en vraagt wanneer de aangepaste nota voor FTR2 wordt rondgestuurd? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt de nota zo snel mogelijk te bezorgen en bedankt de expert voor zijn uiteenzetting.

4. MVar: T&C VSP

ELIA presenteert een overzicht van de ontwikkelingen in kader van de T&C VSP.

INFRABEL vraagt of de participatie in een CDS vrijwillig is en of de service provider de beheerder van de CDS moet zijn? De Voorzitter van de WG Belgian Grid antwoordt dat dit inderdaad het geval is en dat dit werd beslist naar aanleiding van de discussies in de werkgroep.

FEBELIEC vraagt naar het doel van de "droop"? De expert van ELIA antwoordt dat de "droop" een waarde is zoals gedefinieerd in het FTR op het niveau van de connectie. FEBELIEC vraagt of dit tot gevolg heeft dat elk contract een aparte "droop"-waarde krijgt? De expert van ELIA antwoordt hierop positief. FEBELIEC vraagt zich af of de condensatorbanken daarbij in aanmerking komen? De expert van ELIA antwoordt dat het niet de bedoeling is hiervoor een droop te gebruiken, dit is gewoon niet mogelijk.

5. Diversen

5.1. Volgende vergaderingen van WG Belgian Grid in 2020

De Voorzitter van de WG Belgian Grid stelt enkele data voor om de volgende vergadering van de werkgroep te bepalen. Op basis van de reactie van de leden zal de volgende vergadering van de WG Belgian Grid plaatsvinden op 4 februari 2020 in de namiddag (om 14u).